

6.3 Doporučení

6.3.1 Doporučení pro školy

- Sdílet společnou vizi podpory znevýhodněných žáků a jejího přínosu s celým pedagogickým sborem.
- Snažit se poznávat a chápat životní kontext žáků z vyloučeného prostředí. Klást na spolupráci s rodinou takové nároky, které je možné splnit, a to i s ohledem na odezvu ze strany rodiny. Postupně budovat důvěru rodičů a usilovat o jejich maximální aktivizaci i v případech, kdy rodiny dostatečně nespolupracují.
- Neoddělovat kvalitu výuky od dalších strategií pro práci se žáky ze sociálně vyloučeného prostředí. Provazovat další vzdělávání pedagogů s definovanými prioritami školy v oblasti zvyšování kvality výuky. Sledovat a vyhodnocovat efektivitu výuky.
- Zabývat se pozitivními zkušenostmi jiných škol vzdělávajících žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí a snažit se tyto zkušenosti přenášet do vlastní praxe.
- Snažit se pro žáky ze znevýhodněného prostředí organizovat výuku s jasnou strukturou, probírat učivo po menších celcích a vyžadovat bezprostřední zpětnou vazbu ze strany žáků.
- Žáky povzbuzovat a chválit, oceňovat i dílčí pokroky a snahu. Hledat cesty k posilování sebevědomí žáků.
- Nesnižovat úroveň výuky a zajistit její odbornost, využívat možnosti práce v menších skupinách / málopočetných třídách.
- Propojovat učivo s reálným životem žáků, zdůrazňovat praktické využití učiva, podněcovat diskuzi v hodinách.
- Umožnit žákům, aby ve škole trávili více času (např. možnost účasti na činnostech školní družiny či školního klubu, zájmových kroužků, na individuálním nebo skupinovém doučování a konzultacích, získání přístupu k výukovým zdrojům i mimo výuku).
- Disponibilní hodiny využívat uvážlivě na aktivity, které mají potenciál snižovat deficity žáků plynoucí ze znevýhodněného prostředí (rozvoj jazykových a komunikačních dovedností, podpora čtenářských dovedností a později kritické práce s textem, rozvoj slovní zásoby apod.).
- Podle možností realizovat takové aktivity, které podporují pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků (např. školní orchestr, divadlo, žakovský parlament apod.).
- Při vzdělávání žáků využívat formativní hodnocení a důsledně poskytovat cílené kariérové poradenství.
- Podporovat wellbeing nejen u žáků, ale také u učitelů a dalších pracovníků školy.

6.3.2 Doporučení pro zřizovatele

- Na úrovni obce definovat skupinu žáků, kteří vzhledem k životnímu kontextu potřebují ve vzdělávání zvýšenou míru podpory. Zjišťovat a analyzovat skutečné potřeby a vzdělávací bariéry této skupiny žáků a na úrovni obce hledat společné cesty k jejich překonávání.
- Neponechávat péči o vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněných rodin na jedné škole, pokud je v obci více škol, mezi které je možné sociálně znevýhodněné žáky rozdělit.
- V obcích s vyloučenými lokalitami zajistit trvalé působení pracovníků, kteří pomáhají zprostředkovat komunikaci mezi školou a rodinou, zřizovat předškolní a podpůrné doučovací kluby ve znevýhodněných lokalitách.
- Poskytovat školám podporu a projektové poradenství při vyhledávání, přípravě žádostí a realizaci projektů na podporu vzdělávání žáků ze znevýhodněného prostředí.